

התאמה של שאלון למדידת מדדי תוצאה מנקודת המבט של מטופלים (PROMs) אחרי שבר בצוואר הירך

חני שרודר¹, פרופ' אבי ישראלי², פרופ' אירי (מאיר) ליברגל³, ד"ר עומר אור³, ד"ר קארין אנדרוס⁴, פרופ' דן ג'וסטו⁵, ופרופ' אייל צימליכמן⁶

הקדמה

הזדקנות האוכלוסייה הביאה, בשנים האחרונות, לעליה במספר **שברי צוואר הירך** (שצ"י). שברים אלו עלולים לגרום להידרדרות של המטופל

ולעלויות גבוהות למערכת הבריאות. בהתאם, נעשית כיום מדידה של מספר נושאים המאפשרים אומדן של **איכות** ותוצאים של מטופלים אלו.

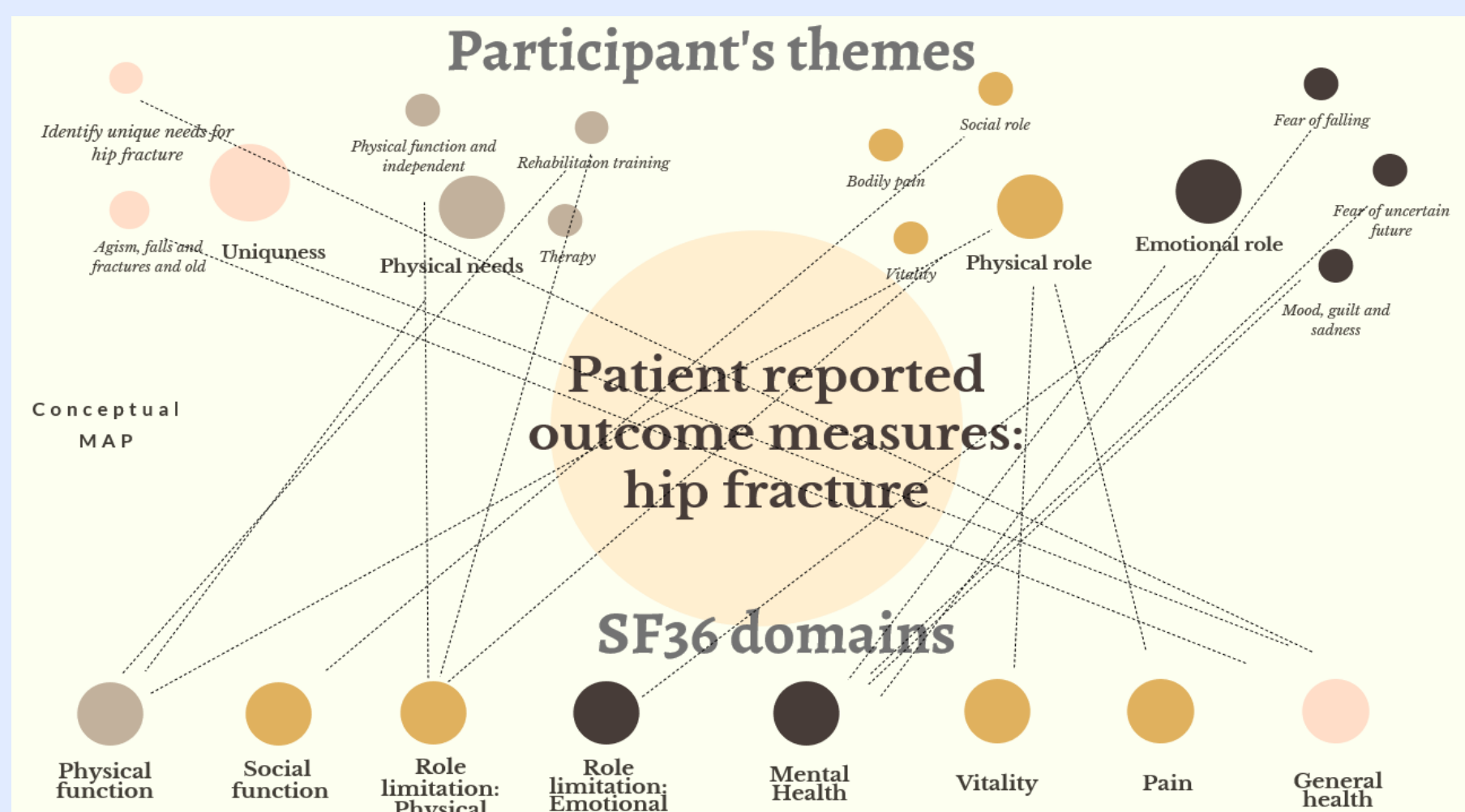
אולם, מדדים אלו הם בעיקרם קליניים ואינם משקפים את **נקודת המבט של המטופל**. כחלק מהתפיסה ששמה את **המטופל במרכז**, לאחרונה

חל גידול בשימוש של **מדדי תוצאה המדווחים על ידי המטופל** (Patient reported outcomes: PROs). מדדים אלו יכולים לסייע בזיהוי

היעדים של המטופלים ולשפר את איכות הטיפול. עד כה טרם הותאם שאלון ייעודי למדידת PROs במטופלים אחרי שצ"י. המחקר מיועד לתת

מענה לצורך הזה. במחקר בדקנו את (1) הפרספקטיבה של מטופלים העוברים שיקום אחרי שצ"י (2) מידת ההתאמה של שאלון ה- SF36 כ-

PROs למטופלים אלו (3) המועדים המומלצים לתשואל.

שיטות

מחקר **איכותני רב-מרכזי**, מטופלים גויסו

מהמרכזים הרפואיים שיבא והדסה. הראיונות

בוצעו בשני חלקים באמצעות: (1) שאלון חצי

מובנה (2) שאלות ספציפיות הנוגעות למידת

ההתאמה של שאלון ה- SF36 כ- PRO.

תוצאות

בוצעו ראיונות ל-15 מטופלים, מהם עלו **3 תמות מרכזיות** וזוהו **13 קטגוריות**. התמות והקטגוריות היו דומות ל-8 הנושאים שנאמדים על ידי שאלון

ה- SF36: תפקודי גופני, תפקוד חברתי, מגבלות תפקודית גופנית, מגבלות תפקודית ריגשית, בריאות נפשית, ויטאליות, כאב ובריאות כללית.

בחלק השני המטופלים הסכימו ששאלון ה- SF36 משקף את הנושאים שעלו בחלק הראשון של הראיון ושהוא מתאים גם ככלי למדידת PROs.

המטופלים הסכימו שקיימת חשיבות למדידת PROs אחרי שצ"י והמליצו שהתשואל יבוצע 3 פעמים בזמנים שונים: 24-48 שעות, 2 שבועות ו-3

חודשים לאחר השבר.

מסקנות

המחקר מדגיש את **החשיבות של מדידת PROs** במטופלים אחרי שצ"י ואת התאמת שאלון ה- SF36 למטרה זו. לעיתים קרובות, ניתן דגש של

מדידה של היבטים קליניים ולא של נקודת המבט של המטופל בנוגע לתוצאים שלו. המחקר הנוכחי מחזק את הערך של **תפיסת המטופל במרכז**

ויכול **לשפר את איכות הטיפול** במטופלים מבוגרים שעוברים שיקום אחרי שצ"י.

1 Braun School of Public Health, Faculty of Medicine, Hebrew University of Jerusalem, Israel, Jerusalem, Israel
2 Dr. Julien Rozan Professor of Healthcare, Hebrew University – Hadassah Medical School, Hadassah University Medical Center, Israel Ministry of Health., Jerusalem, Israel
3 Orthopedic Department of Surgery, Hadassah Medical Center, Hebrew University, Jerusalem Israel, Jerusalem, Israel
4 Department of Nursing, Faculty of Medicine, Hebrew University of Jerusalem, Israel, Jerusalem, Israel,
5 Geriatrics Division, Sheba Medical Center, Ramat-Gan, Israel, & Sackler School of Medicine, Tel-Aviv University, Tel-Aviv, Israel, Tel Aviv, Israel
6 Central Management, Sheba Medical Center, Ramat-Gan, Israel, & Sackler School of Medicine, Tel-Aviv University, Tel-Aviv, Israel, Tel Aviv, Israel